

REFERAT Økonomiudvalget (2022-2025) d. 30-10-2023

Mødedato Mandag d. 30. oktober 2023 kl. 16:15

Mødested Lilletrommen

Mødedeltagere Thomas Lykke Pedersen (A), Per Frost Henriksen (A), Louise Mehnke (A), Lars Simonsen (B), Bettina Bové (B), Jesper Tvilde (C), Thomas von Jessen (C), Hanne Berg (F), Lars Søndergaard (V), Tinne Borch Jacobsen (V), Christian de Jonquières (FSK)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Ekstraordinære takststigninger på affald i 2024 og 2025 som følge af lovændring.....	4
Beslutning om anvendelse af anlægsreserven til el ladestandere til hjemmeplejens elbiler.....	8
Digital underskriftsblad 30. oktober 2023.....	12

Punkt 171: Godkendelse af dagsorden

Beslutning i Økonomiudvalget (2022-2025) den 30-10-2023

Dagsordenen blev godkendt.

Fraværende Lars Søndergaard (V)

Punkt 172: Ekstraordinære takststigninger på affald i 2024 og 2025 som følge af lovændring

23/23663

Beslutningstema

Bestyrelsen i Norfors har den 17. oktober 2023 truffet beslutning om at opkræve forcerede afskrivninger hos kommunerne ved at øge taksten for affaldsforbrændingen for årene 2024 og 2025. Det sker som en konsekvens af lovændringen. Med beslutningen nedbringes gælden i den del af selskabet, som vedrører affaldsområdet.

Bestyrelsen i Norfors har betinget, at beslutningen godkendes i ejerkommunernes kommunalbestyrelser/byråd, og denne sag behandles derfor i samtlige ejerkommuners Kommunalbestyrelser/Byråd i oktober måned 2023. Der sker parallelt med de konkrete sager om takster i kommunerne, der skal behandles inden årsskiftet.

Sagsfremstilling og økonomi

Folketinget indgik i juni 2020 aftale om ”Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi”. I aftalen indgik målet om at tilpasse affaldsforbrændingen nationalt til de fremtidige affaldsmængder, der forventes at blive reduceret med 30 pct. frem mod 2030.

Ved lov nr. 745 af 13 juni 2023 om *ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om varmforsyning, lov om elforsyning og selskabsskatteloven* udmøntede regeringen aftalen ved at stille krav om udbud af behandlingen af det forbrændingsegne affald pr. 1. juli 2025. Det betyder bl.a., at affaldssektoren skal selskabsføres og at affaldsforbrændingen i Norfors skal udskilles i et særskilt selskab.

Norfors har en høj gæld i forbrændingsanlægget Usserødværket. Der er derfor risiko for strandede udgifter, som ejerkommunerne kommer til at hæfte for, hvis ikke gælden nedbringes inden konkurrenceudsættelsen.

Som følge af lovændringen skal Norfors selskabsudskilles i et ApS eller A/S senest pr. 1. januar 2025. Herefter vil Norfors være omfattet af selskabsskatteloven. Det indebærer, at selskabets egenkapital med den nuværende gæld vil være negativ, da gældsforpligtelserne overstiger selskabets værdi. Selskabet vil i så fald ikke kunne stiftes. Hvis dette sker vil ejerkommunerne hæfte for den gæld, der ikke kan dækkes, og det forventes at skulle ske via skatteindtægter. Derfor arbejder Norfors på at nedbringe gælden i Usserødværket inden 1. januar 2025.

Usserødværkets økonomi

Usserødværket omfatter affaldsforbrænding og energiproduktion (el og varme). Lovændringen medfører en betydelig højere økonomiske risici for I/S Norfors og ejerkommunerne, da affaldsforbrændingsandelen fremadrettet skal skaffes i konkurrence med andre anlæg. Der er derfor behov for, at værkets økonomi styrkes.

Ejerkommunerne hæfter solidarisk for den nuværende anlægsgæld på 790,5 mio. kr., som er optaget, da værket blev udbygget med en ny ovnlinje i 2017. Der blev optaget lån via Kommunekredit, hvor ejerkommunerne hæfter solidarisk for lånet. Ejerkommunerne har godkendt en løbetid på lånet på 20 år. Den forcerede afskrivning indebærer derfor en fremskyndelse af tilbagebetalingen med 10 år, når Norfors nedbringer gælden frem mod 2025.

Ca. 213,4 mio. kr. af gælden i Usserødværket vedrører affaldsforbrændingen. Som følge af den nye lov er bestyrelsen nødsaget til at opkræve forcerede afskrivninger for 2024 og 2025 for at nedbringe gælden for affaldssidens andel af Usserødværket inden 1. juli 2025. Det betyder, at takster i kommunerne for affaldshåndtering til forbrænding vil stige midlertidigt i årene 2024 og 2025.

Norfors har ligeledes varslet stigninger i varmepriserne for at styrke økonomien.

Norfors vil sideløbende arbejde for at inddrive kommunernes tab på affaldssiden hos staten, da der er aftalt en statslig kompensationsordning for de ejerkommuner, hvis forbrændingsanlæg ikke kan fortsætte som privatretlige selskaber i konkurrence efter 2025.

Ekstraordinær opkrævning af forcerede afskrivninger

Den affaldsrelaterede anlægssaldo (gæld) er på 213,4 mio. kr. ex moms opkræves i kommunerne med:

- 2024: 170,8 mio. kr. ex. moms svarende til to års forcerede afskrivninger
- 2025: 42,6 mio. kr. ex moms svarende til ½ års forceret afskrivning.

Beløbet fordeles af Norfors mellem ejerkommunerne efter indbyggertal, svarende til, hvordan hæftelsen mellem kommunerne er fordelt. Ejerkommunernes samlede indbyggertal er af Danmarks Statistik opgjort til 213.057 indbyggere i 1. kvartal 2023. Det betyder, at der skal opkræves et beløb, svarende til i alt kr. 1.000 kr. ex. moms/indbygger.

Fredensborg Kommunes andel bliver samlet ca. 41,7 mio. kr. ex. moms.

Den ekstraordinære opkrævning anvender Norfors til at nedbringe affaldssidens andel af gældsforpligtelserne.

Takststigning

Ejerkommunerne skal indarbejde udgiften til forcerede afskrivninger i gebyrtakster i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 48 stk. 3.

Den enkelte kommune opkræver andelen af det ekstraordinære affaldslovsgebyr efter en omkostningsbegrundet fordeling. Det betyder, at det ekstraordinære affaldslovsgebyr skal fordeles på de ordninger, som afleverer affald til Norfors til forbrænding. Inden for disse ordninger skal udgiften fordeles efter de regler, der er fastsat herom i affaldsaktørbekendtgørelsen, og inden for disse retlige rammer skal der ske en sagligt begrundet fordeling.

Fordelingen af det ekstraordinære gebyr vil fremgå af Fredensborg Kommunes sag i december 2023 om takstfastsættelse for året 2024.

Juridisk vurdering

Affaldskraftvarmeværker er omfattet af hvile i sig selv princippet, jf. Elforsyningsloven, lov nr. 375 af 1. juli 2023, § 75 stk. 3. Dermed skal Norfors opkrævninger samlet set være omkostningsbegrundede. Advokatfirmaet Horten har gennemgået reglerne på området og konkluderer, at en udgift til forceret afskrivning, der er begrundet i en forventet kort restlevetid af anlægget som følge af den ændrede lovgivning, kan besluttes af Norfors. Da kommunerne skal kunne opkræve beløbene inden for rammerne af miljøbeskyttelsesloven og affaldsaktørbekendtgørelsen, skal Norfors I/S' opkrævning hos kommunerne tage hensyn hertil.

Det er bestyrelsen i Norfors I/S, der i henhold til det fælleskommunale selskabs vedtægt, har beslutningskompetencen til at beslutte at øge selskabets budgetterede udgifter i form af forcerede afskrivninger.

De enkelte ejerkommuner har omvendt selv beslutningskompetencen i forhold til, hvordan den enkelte kommunes andel af den forcerede afskrivning skal fordeles på de forskellige affaldsordninger i kommunen med deraf følgende takstforhøjelse. Det anbefales dog, at fordelingen sker ens på tværs af ejerkommunerne i det omfang det er muligt.

Økonomi

Norfors sender 1. aconto opkrævning på forcerede afskrivninger for 2024 i ultimo 2023. Betalingen foretages i 2023 for at styrke Norfors likviditet ved årsskiftet.

Retsgrundlag

Lov om miljøbeskyttelse, selskabsskatteloven, lov om varmforsyning.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

FN's verdensmål 11 handler om at reducere den negative miljøbelastning pr indbygger inden 2030.

Kompetence

Byrådet.

Kommunikation

Det vil i kommunikationen blive understreget, at de midlertidigt høje takststigninger efter kommunernes opfattelse er en direkte konsekvens af den ny lovgivning om liberalisering af affaldssektoren. Som bekendt har Norfors iværksat en retssag mod regeringen herom.

For at imødekomme forventede øgede borgerhenvendelser har Norfors og kommunerne aftalt følgende tiltag:

- Norfors udsender nyhed den 23. oktober.
- Der udarbejdes en FAQ til både politikerne, medarbejdere i kommunen og medarbejdere i Norfors, så der kan svares på de spørgsmål som kommer.
- Kommunikationen koordineres med Fredensborg Forsyning A/S som varetager affaldsordningerne for Fredensborg Kommune.
- Der udarbejdes en fordeling af ansvar for besvarelser, så kommunerne kan videresende henvendelser fra borgere til Norfors.

- Der fremsendes et brev fra bestyrelsen til forligskredsen bag L115, Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse mv. (lov 745) om den økonomiske konsekvens af deres lovgivning.

Indstilling

Administrationen anbefaler Økonomiudvalget at indstille til Byrådet at:

1) Fredensborg Kommune opkræver et ekstraordinært affaldslovsgebyr til dækning af forcerede afskrivninger, svarende til ca. kr. 2.000 kr. ex. moms i 2024 og ca. 500 kr. ex. moms 2025 pr husstand. Beløbet fordeles på taksterne på de affaldsordninger omkostningerne vedrører i overensstemmelse med lovgivningen herom. Forslag til affaldsgebyrer for 2024 behandles og godkendes endeligt på byrådsmødet i december.

Og

2) Fredensborg Kommune betaler hurtigst muligt et a conto-beløb på 16,8 mio. kr. til Norsfors svarende til halvdelen af opkrævningen for 2024.

Beslutning i Økonomiudvalget (2022-2025) den 23-10-2023

Sagen blev drøftet. Økonomiudvalget besluttede at behandle sagen yderligere på et ekstraordinært økonomiudvalgsmøde den 30. oktober 2023.

Beslutning i Økonomiudvalget (2022-2025) den 30-10-2023

SF stiller forslag om, at kommunen overtager gælden fra Norfors og optager lån for at afbetale gælden.

For stemte 1: F

Imod stemte 10: A, B, C, V og FSK

Der blev herefter stemt om administrationens indstilling.

For stemte 10: A, B, C, V og FSK

Undlod at stemme 1: F

Økonomiudvalget anbefaler hermed administrationens indstilling.

Takststrukturen vil blive behandlet på byrådsmødet i december 2023.

Bilag

Særligt gebyr opgjort pr. indbygger 4 oktober 2023.pdf

Notat af 18 10 2023 om ekstraordinær opkrævning hos interessentkommunerne .pdf

Punkt 173: Beslutning om anvendelse af anlægsreserven til el ladestandere til hjemmeplejens elbiler

23/22825

Beslutningstema

Beslutning om anvendelse af anlægsreserven til el ladestandere til hjemmeplejens elbiler.

Sagsfremstilling og økonomi

Hjemmeplejen er ved at omstille deres bilpark til elbiler, som følge af Byrådets målsætninger, jf. Byrådssag om "Godkendelse handlingsplan for grøn virksomhed" d. 25. november 2019. Der er indgået aftale om levering af i alt 30 elbiler i december 2023 og marts 2024. Der er afsat en anlægsbevilling til etablering af el ladestandere på 0,728 mio. kr. Midlerne afsat i forbindelse med budgetvedtagelsen for 2021-2024, en flytning af midler fra drift til anlæg samt betaling for rådgivning og udbud i 2022.

Øget udgifter til anlægsprojektet

Efter udbud og vurdering har etableringen af el ladestanderne vist sig, at være 2 mio.kr. dyrere end først antaget. Den øgede omkostning skyldes primært, at de tidligere beregninger stammer fra 2019 og 2020. Sidenhen er afgifter mv. forandret og steget. Derudover er de nuværende biler blevet ældre og mere slidt, så værdien er faldet markant. Det er vigtigt at understrege, at budgettet var baseret på et skøn, erfaringer med grøn omstilling var begrænsede og at markedet har udviklet sig siden 2019.

Her er en oversigt af det nuværende budget og baggrunden for beløbet:

Anlæg el ladestandere til hjemmeplejen

Oprindelig bevilling	575.000
Fra drift til anlæg	230.000
Forbrug i 2022	-76.489
Budget i 2023	728.511

Administrationen har arbejdet med etableringen i 2022 og 2023. Det har været mere omfattende og komplekst, at få afdækket behov og omfang end forventet. Det har resulteret i, at processen har taget længere tid. Dertil kan nævnes, at der i starten af processen, blev anvendt en teknisk rådgiver, som administrationen måtte stoppe samarbejdet med. Der blev ansat en ny.

Den videre proces

Der er indgået aftale om leasing af 30 elbiler for en værdi af 1 mio. kr. om året i en periode på 4 år. De første 10 biler leveres i december 2023. De resterende 20 biler leveres i marts 2024. Omkostninger til el ladestandere, tilkobling mv. foreligger nu, og viser en manglende finansiering på 2 mio. kr.

Der har været en udbudsproces med el ladestanderne, som viser de nuværende priser. Administrationen anbefaler ikke en ny udbudsproces, da vurderingen er, at det ikke er muligt at få billigere priser. Endvidere kan udbudsprocessen ikke nås inden levering af elbilerne i december 2023 eller til marts 2024. En ny udbudsproces vil derfor resultere i, at elbilerne ikke vil have mulighed for opladning ved levering.

Hjemmeplejens nuværende bilpark sælges, hvilket forventes at kunne indbringe en indtægt på 0,3 mio. kr. I den oprindelige vurdering af anlægsbevillingen var forventningen, at hjemmeplejens biler kunne indbringe flere midler.

Det vil koste 1,336 mio. kr. at udmønte anlægsprojektet i Nivå og Kokkedal, og derfor vil der mangle 0,608 mio. kr. i anlægsmidler i 2023.

For at der kan etableres ladestanderne til de resterende 20 biler, som leveres i marts 2024 vil der mangle 1,371 mio. kr. for at få fuldendt anlægsprojektet til hjemmeplejens 30 elbiler.

Økonomioverblik

Her præsenteres det samlede overblik over udgifter til alle 30 el ladestanderne. Der kan ikke peges på finansiering af budgetudfordringen på 2 mio. kr. indenfor Center for Ældre og Forebyggelse eller Center for Ejendommens økonomiske ramme.

På anlægsreserven 2023 resterer der i dag 0,8 mio. kr. og i 2024 vil der være 15 mio. kr. på anlægsreserven. Der vil altså skulle anvendes 0,608 mio. kr. i 2023 af anlægsreserven og i 2024, vil der være behov for 1,371 mio. kr.

El ladestanderne til hjemmeplejen

Udgifter

Afgifter	692.870
Etablering	1.665.527
Rådgivning	20.000
Tilslutningsafgifter (Radius)	600.000
Udbud og projektledelse	42.000
Skønnede udgifter I alt	3.020.397

Indtægter

Salg af gamle biler	313.000
Skønnede Indtægter I alt	313.000

Budget på anlæg

Budget i 2023	728.000
----------------------	----------------

Manglende budget	1.979.397
-------------------------	------------------

Administrationens anbefaling

Administrationen anbefaler, at der findes 0,608 mio. kr. i 2023, så der er finansiering til at etablere 10 el ladestandere til de 10 elbiler, som ankommer i december 2023.

Administrationen anbefaler også, at der findes resterende anlægsmidler på 1,371 mio. kr. i 2024. Derved kan el ladestanderne etableres senest i marts 2024 samtidig med, at de sidste 20 biler ankommer.

Bevilling

Nr.	1000 Kr.	Bevilling/finansiering			
		2023	2024	2025	2026
	Politikområde 13				
	Anlægsprojekt el ladestandere	0,608	1,371	0	0
	Anlægsreserven	-0,608	-1,371	0	0
	I alt, anlæg	0	0	0	0

Ovenstående bevillingstabel viser de bevillingsmæssige ændringer ved, at pege på anlægsreserven i 2023 og 2024.

Retsgrundlag

Håndbog om økonomistyring

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

FN's verdensmål

3. Sundhed og trivsel
energi
lokalsamfund

13. Klimaindsats

7. Bæredygtig
11. Bæredygtige byer og

Byrådets arbejdsgrundlag

2. Livskvalitet i hverdagen

6. Det skal være nemt, sikkert og grønt at komme frem

8. Natur, miljø og bæredygtighed er fremtiden

Kompetence

Byrådet.

Indstilling

1. Det indstilles, at der tilføres midler til anlægsprojektet fra anlægsreserven i 2023 svarende til 0,608 mio. kr. og 1,371 mio.kr i 2024, som beskrevet ovenfor.

Beslutning i Økonomiudvalget (2022-2025) den 30-10-2023

Anbefaler administrationens indstilling.

Punkt 174: Digital underskriftsblad 30. oktober 2023

21/31508

Beslutning i Økonomiudvalget (2022-2025) den 30-10-2023

Underskriftsark vedhæftet.

Bilag

Digitalt underskriftsark ØK 30. oktober 2023, åben.pdf